

LBRIS

We know
books

Prof. Ilarion Verdeș

**MOARTEA
UNUI ILUMINAT**

Revelație divină

LETRAS
Promovăm autorii români

Cuprins

Cuvânt înainte	5
Păcatul este mai rău decât dracul	9
Ocazie de pocăință desăvârșită	16
Prima ispită	19
Descoperirea Sfintei Treimi	28
Sfânta Treime în stare de domnie	33
Pogorârea Duhului Sfânt	37
Învățătura Duhului	39
Apariția satanei. Ispitirea	44
Ispita profesorului de istorie, C.P. Căderea din adevăr	48
Fuga din școala normală	53
De la Cluj la București pentru semnele cerești	67
MEMORIUL DIN ANUL 1940.....	89
Notă	96
Un război mintal de la spitalul central, al unui învățător cu spirit clarvăzător	97
MALARIA PROFETULUI.....	99

Păcatul este mai rău decât dracul

„Et in Arcadia ego!”

“Dacă predic evanghelia, aceasta nu-mi este pentru glorie, ci sunt nevoit; și vai de mine, dacă nu voiu predica evanghelia”.

De vreme ce s-a ordonat să lumineze lumina în întuneric, nu voiu mai ascunde lumina sub vâl! Și eu am fost sfânt prin darul lui Dumnezeu și din copilărie am iubit adevărul! Deoarece sunt fiu de țăran, creșterea mea a fost în spiritul creștin, nu al lumii, datorându-se și faptului că tatăl meu este un drept credincios. Deși în copilărie am fost supravegheat cu strășnicie, tot am scăpat adesea în mica adunare a copiilor din sat. Ca de obicei, și mica societate este rău năvălită, fiind lăsată în libertatea ei. Instinctele unui copil sunt nestăpânite și de multe ori îl aservesc, rămânând prada lor, o viață întreagă. Pe la vârsta de 6, 7 ani, am rămas, prin ispită, victimă a unor jocuri senzuale, de bună seamă nefiind conștient de ce e bine și ce e rău. Am fost tentat. Prin noroc am fost smuls imediat dintre răutăți. Trăind mai departe sub binecuvântata înrăurire a familiei, mi s-a dezvoltat din vreme conștiința morală. S-a mai adăugat faptul că sunt o construcție specială, fiind cam plăpând și simțitor, iute din fire și fricos ca un iepure.

Sensibilitatea mea era fără seamăn. Când mergeam pe drum nici nu plimbam mâinile pe lângă mine, să nu mă asemui femeilor mândre, iar privirea o țineam în pământ de rușine, ca un călugăr, necutezând să mă uit în ochi de om. Din scrupulozitate, ocoleam și furnicile, pentru a nu le strivi viața.

Faptele rele din copilărie mă obsedau, singur mă judecam și mustram, dar mă amăgeam cu cugetul, că au fost petrecute din neștiință. De câte ori venea ocazia spovedirii, îmi răsăreau păcatele în conștiință, dar nu îndrăzneam să mărturisesc de rușine și mă revoltam făcând același sofism: "nu au fost fapte, și am fost neștiutor!". Credeam și eu cum crede orice om. În schimb, în rugile mele către Dumnezeu, aveam mereu greutatea păcatelor în minte și aveam căință plângând, că nu am avut parte să fi rămas nepătat din copilărie. Voiam să fi fost ca îngerii și ca sfinții cei necăsătoriți.

În vremea copilăriei mai înaintate, când eram la școala primară și păstoream vitele noastre, îmi făurisem un plan de viitor, inviolabil, încât cine mă ispitea, avea imediat răspunsul: „nu mă însor și nu joc în horă!". Pe coastă, cu vitele duceam o viață retrasă, motiv pentru care am fost crud poreclit de semenii, lucru ce s-a perpetuat, „unde este prada, acolo și vulturii". Totuși, copilăria mea resimțea buna influență, mulți deveneau modelați de comportamentul meu, nu mai vorbeau urât, tot ca „Lorică al Ilenii".

În toată vremea copilăriei, mă preocupau problemele legate de suflet, rai, iad și vremea de apoi. "Epistolia Maicii Domnului" și "Vămile văzduhului" mă mișcau adânc. Eram nelămurit unde este locul raiului și al iadului. Focul cel veșnic nu-l concepeam material fiindcă nu ar fi ars și sufletul, care este nevăzut, așa că eram nemulțumit de cele ce le auzeam, deși eram nevoit să cred. Îl așteptam pe Anticrist și îi uram pe filosofi.

Deoarece eram primul la învățătură în școala primară, mulți se gândeau că ar trebui să ies ceva mare. Părerea unanimă a băieților țărani era formulată: „Băiatul lui Costică Verdeș este bun de popă!". Eu voiam de-mi ardea inima, dar nu puteam spera, având ca tată un tâmplar sărac! Crezând în preoție, o stimam și, ca și astăzi o socoteam un dar divin. Crezând în Domnul Hristos, mi-era drag să mă fac preotul Său. Tata îmi spunea în glumă că mă dă la seminar, dacă o găsi o comoară. Știam că sunt cheltuieli mari. Într-o vreme am fost întrebat de părinții mei, spre a-mi afla gândul de viitor, deși îl socoteam un vis pierdut: „La ce fel de școală ai vrea să te dăm pe tine, la seminar sau la normală?" Le-am răspuns spontan și profetic: "Pe mine să mă dați la seminar, că la normală se învață că nu este Dumnezeu", uimit fiind și eu de precocitatea răspunsului meu.

Părinții mei se bucurau de faptele și cugetările frumoase ale copilului lor dintâi, dar vedeau bine că nu le dă mâna ca

altora să dea și ei băiatul la o școală mai înaltă, fiind de toți 9 frați. Hotărât să nu fac nici un rău, mă munceam să mă fac bun, dar mi-era greu din pricina inimii, care era rea ca a mamei, nu bună ca a tatii. Prin clasa a III-a primară, când veneam de la școala din vale, trecând ca de obicei pe lângă troița din deal și privind chipurile, la care mă închinam din treacăt, mi-a intrat un gând necurat în inimă, fără să mă aștept și fără voia mea.

Credeam că iese curând, dar cu cât trecea vremea, cu atât se întetea și lucra contra bunului meu cuget. Era o împotrivire la hotărârea mea de a sta necăsătorit, poate!

Gândul necurat se opunea unei persoane sfinte și la rugăciune eram foarte rușinat față de Domnul Hristos, căruia mă rugăm. M-am spovedit preotului nostru, spunându-i că am gânduri rele, dar n-am avut alinare. Cugetam că poate neînsemnata desfrânare din copilărie se întoarce contra voinței, apoi mă ameteam motivându-mi cu prejudiciul că păcatele din neștiință sunt iertate de drept. Mă socoteam absolut nevinovat de povara gândului rău! Acest imbold al răului m-a frământat ani și ani și nu am avut vindecare până la coborârea lui Dumnezeu. Prin rugăciuni am fost mereu salvat de suferințele ce vin în faza copilăriei, iar odată știu că s-a oprit brusc o grindină la cererea mea prin vărsare de lacrimi Tatălui ceresc. Așa era în vremea aceea și acum nu mai este!

În clasa a V-a, am avut un vis straniu și greu de crezut: se făcea că sunt într-o grădină cu stupi și era vreme întunecată. Albinele zburau cam în neregulă. Deodată s-a oprit o albină în fața mea și a zumzăit din aripi, zumzet care, spre mirarea mea suna cam așa: „peste trei ani vei muri!”.

După ce m-am trezit, le-am spus și alor mei și au ascultat, dar nu au luat nici ei în seamă visul. Mă îndoiam și eu de izbândire, fiind prea copilăresc acest vis. De fapt eram foarte realist, încât basmele le aruncasem din mâini de la 12 ani, visele iarăși, nu le luam în seamă, știind că nu se întâmplă toate. Dinadins, de acest vis cu albina țineam cont, să văd ce se va petrece. Mai visasem odată că mă aflam într-o lumină ce o credeam raiul, după aceea repede m-am aflat într-un întuneric ce îl numeam iad. Aveam avantajul de a fi sprijinit de un stâlp bifurcat, mă miram apoi, că tocmai eu să mă visez în iad?

Le spuneam și copiilor, dar nici eu nu credeam că ar însemna ceva, pentru că știam de la biserică adevărul, că iadul este un foc și nu întuneric, ceea ce ar însemna prea puțin. Din cauza sărăciei îmi luasem speranța de a mai merge la altă școală. După absolvirea a cinci clase primare am rămas acasă un an făcând clasa a șasea. Până în toamna anului 1925 mai era timp până la limita de vârstă să pot fi admis la o școală secundară. Pentru motivul acesta și din cauza eminenței mele la studii, preoții și învățătorii satului l-au asaltat pe tata să mă dea neapărat la școală. Tata

prevedea greutățile și nu se încumeta, deși era tâmplar, nu aveam mai deloc pământ. Mama, o fire liberă și ambițioasă, mai ales văzând că nu sunt bun de muncă cu brațele, a stăruit de tata, până l-a determinat să se hotărască.

Având dorința nepotolită să urmez la seminar, învățătorii mi-au cerut dispensă de la Minister, datorită vârstei mele cam mari, fiind deja de 15 ani. Foarte târziu a venit răspuns la cerere, că nu este nevoie de dispensă și, în consecință, se poate recurge la înscriere. Sarcina înscrierii a rămas tot învățătorilor, că tata nu știa cum să procedeze, având numai o clasă primară.

În loc de seminar, m-am trezit, însă, înscris la școala normală din Pitești, motivându-se că acolo se terminase sesiunea înscrierii, "unde tună și unde răsună!". M-am întristat. Tata a făcut apel la libertatea voinței mele, întrebându-mă dacă îmi convine să urmez școala normală? I-am spus că sunt nevoit să primesc și acest fel de școală, dar cu părere de rău.

Înainte examenului de admitere, mă afluam cu tata pe dealul Lazuri, și mi-a dat următorul sfat: „Vezi să nu te înșele filosofii cu învățătura lor, că sunt nebuni!”. Îmi relata el despre un caz. I-am făgăduit să fiu prudent, hotărât să ard orice carte necreștină ce-mi va cădea în mână. Până a pleca la examen am mai avut niște vise: visam orașul Pitești, cu casele îmbrăcate în lumină, închipuindu-mi că e raiul. Altădată mă visam într-o prăpastie mare cu pereții așa de

drepti, încât nu era chip de urcat. Prin mare strădanie, am izbutit să mă urc punând picioarele în câte o gropiță, ce o făceam cu mâna, ieșind la lumină. Întrebându-l pe tata de înțelesul visului, mi-a spus că înseamnă reușită.

Am dat examen de admitere și am fost admis al IV-lea, cu media 8,12 bursier. Am ajuns acasă foarte bucuros, răspândind vestea tuturor prietenilor. Părinții mi-au destăinuit că dacă nu reușeam bursier, nu mă dădeau la școală. Am promovat clasa întâi, clasificat al III-lea. În acest an am dospit religia în intimitatea sufletului meu, neștiindu-mă nimeni, fiind ascuns și smerit, precum ne cere biserica noastră ortodoxă. Deși aveam continuu ispita internă, eram mulțumit că nu am întâmpinat dificultăți pe temă religioasă. Ba mă debarasasem și de obiceiul de a înjura de mumă, lucru care era singurul rău ce-mi mai ieșea din gură. Cugetam că-mi va merge bine în școala normală, tot timpul !